
МЕТОДИКА

проведення вибіркового статистичного обстеження пасажирських автоперевезень на маршрутах, які виконуються фізичними особами-підприємцями

1. Загальні положення

Значне зростання кількості приватних пасажирських перевізників, збільшення обсягів їх роботи з одного боку, відсутність статистичного спостереження за їх діяльністю з іншого зумовило необхідність визначення обсягів перевезень пасажирів, які виконуються індивідуальними власниками пасажирського автотранспорту.

В цих умовах єдиним реальним методом оцінки пасажирських перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями, є вибіркове обстеження цієї категорії перевізників. Таким чином, можуть бути отримані більш повні дані, які характеризують загальні пасажирські перевезення.

2. Визначення термінів

Пасажир – фізична особа, яка користується транспортним засобом, але не причетна до керування ним.

Маршрут – заздалегідь визначений шлях проходження автобуса між визначеними пунктами, відповідно обладнаними.

До **міських** належать перевезення за маршрутами в межах території населеного пункту.

До **приміських** належать перевезення на маршрутах завдовжки до 50 кілометрів незалежно від адміністративно-територіального поділу.

До **міжміських** належать перевезення за маршрутами, довжина яких перевищує 50 кілометрів.

3. Формування вибіркової сукупності

Одиницею вибіркового спостереження є фізична особа-підприємець – індивідуальний власник пасажирського автотранспорту, який отримав право на здійснення пасажирських перевезень на маршрутах та на певну кількість власного пасажирського транспорту.

Об'єктом вибіркового спостереження є пасажирські автоперевезення.

Генеральною сукупністю є перелік фізичних осіб-підприємців, які уклали договір на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на маршрутах.

Для проведення обстеження генеральна сукупність розподіляється (стратифікується) за регіонами. Переліки фізичних осіб-підприємців в регіонах – розподіляються (стратифікуються) за видами сполучення (стратами):

- міське в обласному (республіканському) центрі;
- міське в інших містах;
- приміське;
- міжміське.

Перелік фізичних осіб-підприємців у кожній страті формується відповідно до дати отримання дозволу роботи на маршруті від пізньої дати до останньої. В межах кожної страти шляхом відбору кожної четвертої одиниці спостереження, починаючи з першої, формують 25-відсоткову вибірку. Вибіркова сукупність

формується за схемою систематичного відбору. Список фізичних осіб-підприємців, які потрапили у вибірккову сукупність, не підлягає корегуванню у випадках, коли під час обстеження з'ясувалося, що підприємці не здійснювали пасажирські перевезення протягом тижня спостереження (наприклад, автомобіль був технічно несправний). Наприклад, якщо в обстежувану групу потрапило 10 фізичних осіб-підприємців, а перевезеннями займалося лише 8, то при обробці результатів обстеження для визначення середніх величин показників у розрахунку на одну фізичну особу-підприємця слід ділити отримані по 8 фізичних особах-підприємцях на 10.

Для проведення кожного чергового обстеження перелік респондентів доповнюється фізичними особами-підприємцями, які уклали договори на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на маршрутах, у період між обстеженнями.

Для проведення чергового обстеження здійснюється повна 100%-ва ротація (заміна) респондентів. Ротація здійснюється шляхом заміни першого респондента для відбору наступним у переліку за тим, який був першим при формуванні вибірки попереднього обстеження.

4. Порядок організації та проведення вибіркового статистичного обстеження пасажирських автоперевезень на маршрутах, які виконуються фізичними особами-підприємцями

Перед початком проведення обстеження працівники регіональних органів статистики повинні звернутися до обласної (міської) держадміністрації та проінформувати відповідних осіб управління (відділу) транспорту про наступне обстеження та його мету. Одержати списки фізичних осіб, що уклали договір на перевезення пасажирів автомобільним транспортом, включаючи таких, що працюють на маршрутах через посередників. За домовленістю з управлінням (відділом) транспорту місцевої держадміністрації напередодні обстеження провести загальний інструктаж усіх фізичних осіб-підприємців, що працюють на маршрутах, стосовно його мети, порядку заповнення анкети та її повернення. Надати бланки форми держаного статистичного спостереження № 51-пас "Опитувальний лист-анкета підприємця, який здійснює пасажирські автоперевезення на маршруті" (додаток № 1) водіям за списком:

Прізвище фізичної особи-підприємця, або назва підприємства – посередника	№ маршруту	Державний № автомобіля	Загальна пасажиро-місткість	Дата надання анкети	Дата повернення анкети

У випадку, якщо управління (відділ) транспорту держадміністрації не буде приймати участь в організації обстеження, робітники органів державної статистики напередодні обстеження (за день) персонально кожному водієві за списком надають анкету та проводять інструктаж.

Після закінчення терміну проведення обстеження зібрати заповнені анкети від кожного учасника опитування через міську держадміністрацію (якщо є така згода) або особисто. Одержуючи анкети, потрібно зробити контроль щодо їх заповнення стосовно всіх рядків та граф. Зверніть увагу на відмітку виду сполучення (на лицевому боці анкети). **Анкетування анонімне, тому прізвище, ім'я та по батькові записувати в анкеті не слід.**

Заповнені бланки згрупувати за видами сполучення:

- 1) “міські перевезення в обласному (республіканському) центрі”;
- 2) “міські перевезення в інших містах”;
- 3) “приміські перевезення”;
- 4) “міжміські перевезення”;

заповнити таблицю 1 за всіма видами сполучення.

Таблиця 1 заповнюється на підставі відповідної інформації місцевої держадміністрації про укладання договорів з підприємствами на виконання маршрутних перевезень автотранспортом.

Таблиця 1

Перелік фізичних осіб-підприємців, які здійснюють автоперевезення на маршрутах за угодою, що укладена з місцевими держадміністраціями на міському, приміському та міжміському сполученнях станом на _____

Назва підприємства або (П.І.Б.) фізичної особи-підприємця, адреса, телефон	Позначка*)		Кількість рухомого складу на маршрутах, одиниць						Загальна пасажиромісткість, пас.місць					
	ю	ф	Всього	в т.ч. на маршрутах номерів					Всього	в т.ч. на маршрутах номерів				
				1	2	3	...	п		1	2	3	..	п
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Міські перевезення в обласному (республіканському) центрі														
II. Міські перевезення в інших містах														
III. Приміські перевезення														
IV. Міжміські перевезення														

Позначка*): ю – юридична особа, яка отримала право на роботу на маршруті та наймає фізичних осіб-підприємців з власним автотранспортом
 ф – фізична особа-підприємець

5. Визначення середніх показників за результатами вибіркового статистичного обстеження пасажирських автоперевезень на маршрутах, які виконуються фізичними особами-підприємцями

1. Розрахунки виконуються на підставі одержаних бланків обстеження та інформації місцевих держадміністрацій про фізичних осіб-підприємців, з якими укладено договір на виконання маршрутних пасажирських перевезень.

Підсумки спостереження заносяться у таблицю 2:

**Підсумки вибіркового статистичного обстеження пасажирських автоперевезень на маршрутах за видами сполучення, які виконуються фізичними особами-підприємцями за договором, що укладений з місцевими держадміністраціями
(за даними опитування з __ по _____ місяця 200_ р.)**

Вид сполучення: 01 – міське в обласному (республіканському) центрі
02 – міське в інших містах
03 – приміське
04 – міжміське

	Код рядка	Всього	За результатами обстеження
А	Б	1	2
Кількість підприємців-фізичних осіб, які виконують маршрутні пасажирські автоперевезення, од.	10		X
Кількість рухомого складу, що працює на маршрутах, од.	20		
Його загальна пасажиромісткість, місць для сидіння, од.	30		
Перевезено пасажирів, тис.	40	X	
в тому числі платних	41	X	
безплатних	42	X	
Пасажирооборот, тис.пас.км.	50	X	
в тому числі платний	51	X	
безплатний	52	X	
Середня відстань перевезення одного пасажирів, км	55		X
Доходи від пасажирських перевезень, тис.грн.	60	X	

Пояснення до заповнення таблиці 2:

гр.1 за ряд. 10, 20, 30 заповнюються за інформацією відділів (управлінь) транспорту місцевих держадміністрацій;

гр.2 за ряд. 20, 30 заповнюється на підставі анкет кількість автомобілів та їх загальна пасажиромісткість.

гр. 2 за ряд. 40 – 60 заповнюються на підставі анкет:

- кількість платних пасажирів (ряд.41) дорівнює загальній сумі, визначеній по ряд.1 за всіма анкетами.
- кількість безплатних пасажирів (ряд.42) дорівнює загальній сумі, визначеній по ряд. 2 за всіма анкетами.
- пасажирооборот (ряд. 51, 52) визначається як добуток кількості перевезених пасажирів та середньої дальності перевезення одного пасажирів.
- середня дальність перевезення одного пасажирів (ряд.55) приймається такою, яка склалася за звітний квартал п.р. за зведеними даними додатку №1 до ф.№51-авто.
- доходи від пасажирських перевезень (ряд.60) дорівнюють сумі добутоків

кількості платних пасажирів на тариф (ряд. 4 анкети), що визначається за кожною анкетною окремо.

2. Розрахунок середніх показників використання автотранспорту фізичних осіб-підприємців, які виконують перевезення на маршрутах, виконується на підставі даних таблиці 2 у такій послідовності:

2.1. Авто-дні перебування автомобілів у фізичної особи-підприємця в і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували:

$$AD_{ri} = A_i * D_{обст.}, \quad (1)$$

де:

AD_{ri} – авто-дні перебування автомобілів у фізичної особи-підприємця;
 A_i – кількість автомобілів у і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували (ряд.20 гр.2 табл. 2);
 $D_{обст.}$ – кількість днів обстеження (7 днів).

2.2. Авто-дні перебування автомобілів у роботі в і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували:

$$AD_{pi} = A_i * D_p, \quad (2)$$

де:

AD_{pi} – авто-дні перебування автомобілів у роботі;
 D_p – кількість днів обстеження, протягом яких здійснювалися перевезення пасажирів (підраховується за анкетами).

2.3. Середня пасажиромісткість рухомого складу і-ї групи обстежуваних фізичних осіб-підприємців, місць:

$$V_{сер. i} = V_i / A_i, \quad (3)$$

де:

$V_{сер. i}$ – середня пасажиромісткість рухомого складу;
 V_i – загальна пасажиромісткість рухомого складу в і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували (ряд.30 гр.2 табл. 2).

2.4. Авто-місце-дні перебування автомобілів у роботі в і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували:

$$AMD_{pi} = AD_{pi} * V_{сер. i}, \quad (4)$$

де:

AMD_{pi} – авто-місце-дні перебування автомобілів у роботі в і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували.

2.5. Виробіток на 1 пас.місце за добу у і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців:

$$W_{пас i} = (Q_i / AMD_{pi}) * 1000, \quad (5)$$

де:

$W_{пас i}$ – виробіток на 1 пас.місце за добу, пас.;
 Q_i – кількість перевезених пасажирів за обстеженням (ряд.40 гр.2 табл. 2).

2.6. Коефіцієнт використання парку автомобілів у і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців:

$$K_{в.п.і} = A D_{р і} / A D_{тос і}, \quad (6)$$

де $K_{в.п.і}$ – коефіцієнт використання парку автомобілів.

2.7. Питома вага перевезених платних пасажирів від загальних обсягів перевезених пасажирів у і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували:

$$i_{п і} = Q_{п і} / Q_i, \quad (7)$$

де:

$i_{п і}$ – питома вага перевезених платних пасажирів від загальних обсягів перевезених пасажирів;

$Q_{п і}$ – кількість платно перевезених пасажирів у і-й групі фізичних осіб-підприємців, що звітували (ряд.41 гр.2 табл. 2).

2.8. Середній тариф на перевезення пасажирів у і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців:

$$\tau_{ср і} = D_i / Q_{п і}, \quad (8)$$

де:

$\tau_{ср і}$ – середній тариф на перевезення платних пасажирів, грн.;

D_i – кількість отриманих доходів у і-й групі обстежуваних фізичних осіб-підприємців, що звітували (ряд.60 гр.2 табл. 2).

Розрахунки середніх показників по всіх стратах (по обласному (республіканському) центру, інших містах, у приміському та міжміському сполученні) здійснюються однаково за формулами (1)÷(8).

6. Поширення результатів вибіркового обстеження на генеральну сукупність

Кінцевою метою вибіркового спостереження є поширення його результатів на всю генеральну сукупність. Оскільки генеральні сукупності створювалися за адміністративно-територіальною ознакою – регіон (район), то розповсюдження вибірових даних слід робити на такому ж рівні.

Поширення даних вибіркового спостереження на генеральну сукупність проводиться методом розповсюдження за середніми показниками у межах кожної страти.

6.1. Загальна кількість перевезень пасажирів фізичними особами-підприємцями регіону (району) визначається за формулою:

$$Q' = (W_{пас і} * B * K_{в.п.і} * D_k) / 1000, \quad (9)$$

де:

Q' – загальна кількість перевезених пасажирів, тис.пас.;

B – загальна пасажиромісткість усіх автомобілів, які працюють на маршрутах (ряд.40 гр.1);

D_k – кількість календарних днів періоду, що дораховується (квартал – 91 (92) дні, місяць – 30(31) день).

6.2. Загальна кількість перевезень платних пасажирів фізичними особами-підприємцями регіону (району) визначається за формулою:

$$Q_{п}' = Q' * i_{п і}, \quad (10)$$

де $Q_{п}'$ – загальна кількість перевезених платних пасажирів, тис.пас.

6.3. Загальний пасажирооборот, виконаний фізичними особами-підприємцями регіону (району), розраховується за формулою:

$$P' = Q' * L_{cp}, \quad (11)$$

де:

P' – загальний пасажирооборот, тис.пас.км.;

L_{cp} – середня дальність поїздки одного пасажирів (ряд.55 гр.1 табл. 2).

6.4. Загальна сума доходів (виручки) від перевезення пасажирів фізичними особами-підприємцями регіону (району) дорівнює:

$$D' = Q_n' * t_{cp_i}, \quad (12)$$

де D' – загальна сума доходів (виручки) від перевезення пасажирів, тис.грн.

Загальні показники з обсягу перевезених пасажирів, пасажирообороту та суми доходів від перевезення пасажирів фізичними особами-підприємцями регіону (району) розраховується як сума цих показників за всіма стратами (всіма видами сполучення) (пункт 7 гр. 5).

7. Приклад розрахунку

7.1. Дані одержані за обстеженням заносимо у таблицю 2 (складаються 4 таблиці за стратами (за видами сполучення)):

- Вид сполучення 01 – міське в обласному (республіканському) центрі
 02 – міське в інших містах
 03 – приміське
 04 – міжміське

_____ – регіон (район)

	Код рядка	Всього	За результатами обстеження
А	Б	1	2
Кількість фізичних осіб-підприємців, які виконують маршрутні пасажирські автоперевезення, од.	10	150	X
Кількість рухомого складу, що працює на маршрутах, од.	20	227	57
Його загальна пасажиромісткість, місць для сидіння, од.	30	3921	1027
Перевезено пасажирів, тис.	40	X	89,65
в тому числі платних	41	X	74,27
безплатних	42	X	15,38
Пасажирооборот, тис.пас.км.	50	X	493,1
в тому числі платний	51	X	408,5
безплатний	52	X	84,6
Середня відстань перевезення одного пасажирів, км	55	5,5	X
Доходи від пасажирських перевезень, тис.грн.	60	X	35,5

- Вид сполучення 01 – міське в обласному (республіканському) центрі
 02 – міське в інших містах
 03 – приміське
 04 – міжміське

_____ – регіон (район)

	Код рядка	Всього	За результатами обстеження
А	Б	1	2
Кількість фізичних осіб-підприємців, які виконують маршрутні пасажирські автоперевезення, од.	10	19	x
Кількість рухомого складу, що працює на маршрутах, од.	20	50	12
Його загальна пасажиромісткість, місць для сидіння, од.	30	1173	286
Перевезено пасажирів, тис.	40	x	32,18
в тому числі			
платних	41	x	21,56
безплатних	42	x	10,63
Пасажирооборот, тис.пас.км.	50	x	202,8
в тому числі			
платний	51	x	135,8
безплатний	52	x	67,0
Середня відстань перевезення одного пасажирів, км	55	6,3	X
Доходи від пасажирських перевезень, тис.грн.	60	x	8,6

- Вид сполучення 01 – міське в обласному (республіканському) центрі
 02 – міське в інших містах
 03 – приміське
 04 – міжміське

_____ – регіон (район)

	Код рядка	Всього	За результатами обстеження
А	Б	1	2
Кількість фізичних осіб-підприємців, які виконують маршрутні пасажирські автоперевезення, од.	10	161	x
Кількість рухомого складу, що працює на маршрутах, од.	20	286	75
Його загальна пасажиромісткість, місць для сидіння, од.	30	4835	1319
Перевезено пасажирів, тис.	40	x	92,99
в тому числі			
платних	41	x	83,79
безплатних	42	x	9,20
Пасажирооборот, тис.пас.км.	50	x	1534,3
в тому числі			
платний	51	x	1382,5
безплатний	52	x	151,8
Середня відстань перевезення одного пасажирів, км	55	16,5	X
Доходи від пасажирських перевезень, тис.грн.	60	x	179,4

- Вид сполучення 01 – міське в обласному (республіканському) центрі
 02 – міське в інших містах
 03 – приміське
 04 – міжміське
- _____ – регіон (район)

А	Код рядка Б	Всього 1	За результатами обстеження 2
Кількість фізичних осіб-підприємців, які виконують маршрутні пасажирські автоперевезення, од.	10	123	x
Кількість рухомого складу, що працює на маршрутах, од.	20	179	45
Його загальна пасажиромісткість, місць для сидіння, од.	30	3768	1032
Перевезено пасажирів, тис.	40	x	43,94
в тому числі платних	41	x	40,04
безплатних	42	x	3,90
Пасажирооборот, тис.пас.км.	50	x	1896,8
в тому числі платний	51	x	1725,7
безплатний	52	x	168,1
Середня відстань перевезення одного пасажирів, км	55	43,1	X
Доходи від пасажирських перевезень, тис.грн.	60	x	200,0

7.2. Розрахунки середніх показників роботи фізичних осіб-підприємців за видами сполучень:

А	Код рядка Б	Пасажирські перевезення за видами сполучення			
		міське в обласному (республіканському) центрі 1	міське в інших містах 2	приміське 3	міжміське 4
Питома вага перевезених платних пасажирів у загальному обсязі виконаних пасажирських перевезень (формула 7)	43	0,83	0,67	0,90	0,91
Середній тариф на пасажирські перевезення, грн. (формула 8)	61	0,48	0,40	2,14	4,99
Автомобіле-дні перебування в господарстві, од. (формула 1)	70	399	84	525	315
Автомобіле-дні перебування у роботі, од. (формула 2)	80	385	82	512	292
Автомобіле-місце-дні перебування у роботі, од. (формула 4)	81	6757	1954	9005	6696
Коефіцієнт використання рухомого складу фізичними особами-підприємцями (формула 6)	82	0,940	0,976	0,975	0,927
Середньодобовий виробіток одного середньоспискового пасажирського місця рухомого складу фізичними особами – підприємцями, пас. (формула 5)	90	13,268	16,469	10,326	6,562

7.3. Поширення результатів обстеження на генеральну сукупність за втратами

	Код рядка	Пасажирські перевезення за видами сполучення				Всього (сума граф 1-4)
		міське в обласному (республіканському) центрі	міське в інших містах	приміське	міжміське	
А	Б	1	2	3	4	5
Загальна кількість <u>перевезених пасажирів</u> фізичними особами – підприємцями регіону (району) за місяць, тис.пас. (формула 9)	100	1516,0	584,5	1509,0	710,5	4320,0
Загальна кількість <u>платних пасажирів</u> , перевезених фізичними особами-підприємцями регіону (району) за місяць, тис.пас. (формула 10)	110	1258,3	391,6	1358,1	646,6	3654,6
Загальний <u>пасажирооборот</u> , виконаний фізичними особами-підприємцями регіону (району) за місяць, тис.пас.км (формула 11)	120	8338,0	3682,4	24898,5	30622,6	77541,5
Загальна <u>сума доходів (вручки)</u> від перевезення пасажирів фізичними особами-підприємцями регіону (району) за місяць, тис.грн. (формула 12)	130	604,0	156,6	2906,3	3226,5	6893,4

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держкомстату України
від 02.02.2006 р. № 29

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується
статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

*Опитувальний лист-анкета підприємця, який
здійснює пасажирські автоперевезення на маршруті*

Подають:	Терміни подання
Надсилають фізичні особи-підприємці, які здійснюють пасажирські автоперевезення на маршруті згідно з угодою, укладеною з місцевою держадміністрацією територіальному органу державної статистики за місцезнаходженням	визначається територіальним органом статистики

**Форма № 51-пас
(тижнева)**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держкомстату України
05.07.2005 № 167

Піврічна
Поштова

Вкажіть вид сполучення:

внутрішньоміські перевезення в обласному центрі

внутрішньоміські перевезення в інших містах

приміські перевезення

міжміські перевезення

Шановний підприємцю !

Ви залучаєтесь до статистичного обстеження, яке має на меті дослідити інтенсивність роботи фізичних осіб-підприємців, які здійснюють пасажирські автоперевезення на маршрутах у внутрішньоміському, приміському та міжміському сполученні. Обстеження дасть змогу одержати більш повну та об'єктивну інформацію про обсяги пасажирських перевезень автомобільним громадським транспортом. Обстеження проводиться один тиждень.

Обстеження анонімне! Дані, одержані від Вас, згідно з Законом України "Про державну статистику" від 13.07.2000р. №1922-III будуть використані Держкомстатом тільки для визначення загального обсягу пасажирських перевезень автомобільним громадським транспортом. **Ці дані є конфіденційними і не можуть бути використані в адміністративних або регуляторних цілях. Аналіз діяльності конкретних підприємців не проводиться.**

Дякуємо за участь!

Код підприємця _____ (поставляється представником органів статистики)

Початок обстеження _____ (дата) Кінець обстеження _____ (дата)

Показники	Код рядка	понеділок	вівторок	середа	четвер	п'ятниця	субота	неділя
Перевезено платних пасажирів, пас.	01							
Перевезено безплатних пасажирів, пас.	02							
Загальна пасажиромісткість автомобіля, місць	03							
Тариф на перевезення, грн.	04							

“ ____ ” _____ 200_ р.

Опитування анонімне !

Анкету заповнює водій, який здійснює перевезення пасажирів на маршруті згідно з угодою, укладеною з держадміністрацією.

Відомості про пасажирські перевезення вказуються в таблиці за всі дні тижня окремо. Якщо Ви працюєте неповний робочий тиждень, заповнюються тільки ті дні, в які здійснювалися перевезення, в інших - необхідно зробити прокреслення.

Після заповнення просимо повернути анкету представникові органу державної статистики.

Щиро вдячні Вам за співробітництво!

Пояснення щодо заповнення анкети:

Кількість платних пасажирів – визначається за кількістю проданих квитків або обліковується за кожний рейс окремо і проставляється їх загальна сума, або шляхом ділення: суми виручки від перевезень на тариф.

Кількість безплатних пасажирів – обліковується за кожний рейс та визначається загальна сума окремо за кожний день.

Тариф на перевезення – розмір ставки оплати за перевезення пасажирів.

Загальна пасажиромісткість – кількість місць сидіння для пасажирів в автотранспортному засобі.